

Manual de seguretat al laboratori de pràctiques

Facultat d'Enologia

1. Recomanacions generals

- Portar al laboratori el guió de les pràctiques i llegir atentament les normes de seguretat de la pràctica corresponent
- Conèixer tots els responsables de les pràctiques que s'estan realitzant
- No es permet fumar
- No es permet menjar ni beure
- Treballar sempre amb bata
- Treballar amb ulleres de seguretat sempre
- No portar lentilles al laboratori
- Portar sabates tancades
- Portar els cabells recollits
- No pipetejar mai amb la boca
- No posar-se les mans a la boca
- No posar-se les mans als ulls
- Evitar el contacte dels productes amb la pell, ulls i mucoses
- Estar molt atents a la flama del Bunsen, quan aquest estigui encès, per evitar risc de cremades
- Llençar els residus en els contenidors corresponents
- Utilitzar guants quan sigui necessari
- Quan s'utilitzin guants per manipular compostos tòxics no hem de manipular cap altra cosa al mateix temps ni treballar a prop de la flama.
- Retolar sempre tots els flascons indicant el seu contingut.
- No deixar restes de productes químics ni de les nostres mostres ni a la zona de treball ni als equips després de la seva utilització.
- No tocar ni manipular equips o material que no formin part de la pràctica que s'està realitzant
- No tocar ni manipular compostos químics que no formin part de la pràctica que s'està realitzant.
- Rentar-se les mans al finalitzar les practiques

2. Símbols de perillositat

Aquests són els nous pictogrames (en forma de diamant vermell) que substitueixen els antics quadrats de color taronja i que encara trobareu en alguns productes de laboratori.

El pictograma ens informa del tipus de perillositat que té el producte envasat.

PELIGRO DE EXPLOSIVOS

INFLAMABLE

CARBURANTE

GASES BAJO PRESIÓN

CORROSIÓN

TOXICIDAD

QUÍMICO NOCIVO

DAÑO AL MEDIO AMBIENTE

PELIGRO PARA LA SALUD

3. Normes específiques

- Les persones amb un alt grau de sensibilitat a riscos específics de laboratori, convalescència, al·lèrgia, gestació... hauran de posar-ho en coneixement del professor de pràctiques i indicar-ho a la fitxa de declaració de responsabilitat.

4. Normes per experimentacions amb risc químic o tòxic

- Les substàncies explosives o inflamables s'hauran d'emmagatzemar i manipular fora de fonts de calor o flama. No s'han de llençar als contenidors de residus.
- Les solucions aquoses de gasos es manipularan segons indicacions específiques de seguretat, atès el possible augment de pressió a l'interior de l'envàs
- Durant la manipulació de substàncies corrosives i irritants s'utilitzaran guants de goma i ulleres. En el cas que les substàncies siguin volàtils, es manipularan dins la campana d'extracció
- L'ús de substàncies carcinogèniques, teratogèniques o mutagèniques es realitzarà amb la protecció de guants, ulleres i es manipularan sempre dins de la campana d'extracció.
- Mai es farà servir una espàtula o una pipeta per a més d'un producte.
- S'evitarà que caigui producte damunt la taula de treball.
- Caldrà prestar molta atenció en la utilització de les peres d'absorció i les pipetes automàtiques per tal de no contaminar-les per excés de succió o per inversió.
- La dilució de líquids corrosius (àcids, hidròxids alcalins...) en aigua es realitzarà sempre en petites quantitats i en coneixement del caràcter exergònic de la reacció a fi d'evitar que esquitxin. Sempre amb ulleres.
- Els productes químics líquids estaran sempre damunt de la taula de treball o guardats en la part baixa de l'armari per evitar accidents en cas de caiguda. Mai a la prestatgeria sobre la taula.
- La dilució de l'àcid sulfúric es farà sempre abocant l'àcid sobre l'aigua lentament.
- Si l'àcid sulfúric o un altre àcid cau sobre la pell s'ha de rentar ràpidament la zona amb aigua.
- Quan s'hagi d'escalfar un tub d'assaig es fa escalfant la part superior del tub però mai el fons directament i no s'ha d'apuntar amb la boca del tub als companys pel perill que puguin sortir algun esquitx.
- Les aixetes del gas i d'aigua que no s'estiguin utilitzant han d'estar sempre tancades.
- No s'ha de treballar mai sol al laboratori perquè en cas d'accident no es podria rebre ajuda ràpidament.

5. Protecció dels ulls al laboratori

- S'han de portar posades les ulleres de seguretat sempre que s'estigui treballant al laboratori.
- Si es necessiten ulleres s'han de posar sota les ulleres de seguretat. Mai es poden portar lents de contacte al laboratori.
- No mirar mai per damunt de la boca del recipient on es produeix una reacció.
- Si s'arriba a esquitxar l'ull amb algun producte, s'ha de rentar immediatament al renta-ulls i posteriorment anar al servei mèdic.

6. Abans de començar a treballar

- Segueix les recomanacions anteriors
- Segueix les recomanacions del professor de les pràctiques que s'estan realitzant
- Llegeix les normes de seguretat del guió de pràctiques de cada assignatura
- Segueix les mesures preventives necessàries (tal com recomana el professor de pràctiques) en el cas de manipular compostos perillosos.
- Abans d'utilitzar qualsevol producte químic o biològic caldrà conèixer la seva perillositat que estarà indicada en els envasos.
- Abans de començar cada pràctica al laboratori he de saber on es troben:
 - les Sortides d'emergència del laboratori
 - Renta ulls
 - Dutxa
 - Manta ignífuga
 - Farmaciola
 - Telèfons en cas d'emergència